

รายงานผลการดำเนินการ การจัดการเรื่องร้องเรียน

กลุ่มกฎหมายและคดี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สรุปรายงานผลการดำเนินงานในรอบ ๑๒ เดือน
(๑ ตุลาคม ๒๕๖๐-๓๐ กันยายน ๒๕๖๑)

งานวินัย

๑. การจัดการเรื่องร้องเรียน ปึงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ในรอบ ๑๒ เดือน ของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ตั้งแต่ ตุลาคม ๒๕๖๐ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑ ประชาชนได้แจ้งเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ ไม่ว่าจะเป็นการร้องเรียนโดยตรง(ร้องเรียนด้วยตนเอง) และร้องเรียนผ่านช่องทางต่างๆ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (สายด่วนกระทรวงศึกษาธิการ ๑๕๗๙) สำนักนายกรัฐมนตรี (สายด่วนรัฐบาล ๑๑๑๑) ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด/อำเภอ ทางโทรศัพท์ จดหมาย หนังสือพิมพ์ และสื่อต่างๆ ซึ่งสรุปผลการจัดการเรื่องร้องเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ ดังนี้

๑.๑ จำนวนเรื่องร้องเรียนที่รับ ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ รวมทั้งสิ้น ๒๐ เรื่อง แยกได้ดังนี้

- ไตรมาสที่ ๑ (ตุลาคม ๒๕๖๐ - ธันวาคม ๒๕๖๐) พบว่า มีประชาชนร้องเรียน/ร้องทุกข์ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ จำนวน ๑ เรื่อง/ราย

- ไตรมาสที่ ๒ (มกราคม ๒๕๖๑ - มีนาคม ๒๕๖๑) พบว่า มีประชาชนร้องเรียน/ร้องทุกข์ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ จำนวน ๓ เรื่อง/ราย

- ไตรมาสที่ ๓ (เมษายน ๒๕๖๑ - มิถุนายน ๒๕๖๑) พบว่า มีประชาชนร้องเรียน/ร้องทุกข์ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ จำนวน ๑๒ เรื่อง/๑๖ ราย

- ไตรมาสที่ ๔ (กรกฎาคม ๒๕๖๑ - กันยายน ๒๕๖๑) พบว่า มีประชาชนร้องเรียน/ร้องทุกข์ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ จำนวน ๔ เรื่อง/๔ ราย

๑.๒ จำนวนเรื่องร้องเรียนที่ยุติ

- ไตรมาสที่ ๑ (ตุลาคม ๒๕๖๐- ธันวาคม ๒๕๖๑) พบว่า เรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ ได้รับเรื่อง ไม่ว่าจะจากการร้องเรียนโดยตรง หรือร้องเรียนผ่านช่องทางอื่น ๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด (สายด่วนรัฐบาล ๑๑๑๑) ฯลฯ ได้รับการพิจารณาดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง และเสนอให้ผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการจัดการเรื่องร้องเรียนและแก้ไขปัญหาอุปสรรคเสร็จสิ้นเป็นที่ยุติแล้ว จำนวน ๑ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

- ไตรมาสที่ ๒ (มกราคม ๒๕๖๑ - มีนาคม ๒๕๖๑) พบว่า เรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ ได้รับเรื่อง ไม่ว่าจะจากการร้องเรียนโดยตรง หรือร้องเรียนผ่านช่องทางอื่น ๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด (สายด่วนรัฐบาล ๑๑๑๑) ฯลฯ ได้รับการพิจารณาดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง และเสนอให้ผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการจัดการเรื่องร้องเรียนและแก้ไขปัญหาอุปสรรคเสร็จสิ้นเป็นที่ยุติแล้ว จำนวน ๓ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

- ไตรมาสที่ ๓ (เมษายน ๒๕๖๑ - มิถุนายน ๒๕๖๑) พบว่า เรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ ได้รับเรื่อง ไม่ว่าจะจากการร้องเรียนโดยตรง หรือ

ร้องเรียนผ่านช่องทางอื่น ๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด (สายด่วนรัฐบาล ๑๑๑๑) ฯลฯ ได้รับการพิจารณาดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง และเสนอให้ผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการจัดการเรื่องร้องเรียนและแก้ไขปัญหาอุปสรรคเสร็จสิ้นเป็นที่ยุติแล้ว จำนวน ๔ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๓

- ไตรมาสที่ ๔ (กรกฎาคม ๒๕๖๑ - กันยายน ๒๕๖๑) พบว่าเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ ได้รับเรื่อง ไม่ว่าจะจากการร้องเรียนโดยตรง หรือร้องเรียนผ่านช่องทางอื่น ๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด (สายด่วนรัฐบาล ๑๑๑๑) ฯลฯ ได้รับการพิจารณาดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง และเสนอให้ผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการจัดการเรื่องร้องเรียนและแก้ไขปัญหาอุปสรรคเสร็จสิ้นเป็นที่ยุติแล้ว จำนวน ๒ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๕๐

๑.๓ จำนวนเรื่องร้องเรียนที่อยู่ระหว่างดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จ

- ไตรมาสที่ ๑ (ตุลาคม ๒๕๖๐ - ธันวาคม ๒๕๖๐) พบว่า เรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ ได้รับเรื่อง ไม่ว่าจะจากการร้องเรียนโดยตรง หรือร้องเรียนผ่านช่องทางอื่น ๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด (สายด่วนรัฐบาล ๑๑๑๑) ฯลฯ ได้รับการพิจารณาดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง แต่ยังคงอยู่ระหว่างดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จ จำนวน ๐ เรื่อง

- ไตรมาสที่ ๒ (มกราคม ๒๕๖๑ - มีนาคม ๒๕๖๑) พบว่า เรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ ได้รับเรื่อง ไม่ว่าจะจากการร้องเรียนโดยตรง หรือร้องเรียนผ่านช่องทางอื่น ๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด (สายด่วนรัฐบาล ๑๑๑๑) ฯลฯ ได้รับการพิจารณาดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง แต่ยังคงอยู่ระหว่างดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จ จำนวน ๐ เรื่อง

- ไตรมาสที่ ๓ (เมษายน ๒๕๖๑ - มิถุนายน ๒๕๖๑) พบว่า เรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ ได้รับเรื่อง ไม่ว่าจะจากการร้องเรียนโดยตรง หรือร้องเรียนผ่านช่องทางอื่น ๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด (สายด่วนรัฐบาล ๑๑๑๑) ฯลฯ ได้รับการพิจารณาดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง แต่ยังคงอยู่ระหว่างดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จ จำนวน ๘ เรื่อง

- ไตรมาสที่ ๔ (กรกฎาคม ๒๕๖๑ - กันยายน ๒๕๖๑) พบว่าเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ ได้รับเรื่อง ไม่ว่าจะจากการร้องเรียนโดยตรง หรือร้องเรียนผ่านช่องทางอื่น ๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด (สายด่วนรัฐบาล ๑๑๑๑) ฯลฯ ได้รับการพิจารณาดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง แต่ยังคงอยู่ระหว่างดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จ จำนวน ๒ เรื่อง

๒. สรุปการจัดการเรื่องร้องเรียน (ในรอบ ๑๒ เดือน)

จากการจัดการเรื่องร้องเรียนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ ที่ประชาชนหรือผู้ได้รับความเดือดร้อนเสียหายได้ร้องเรียนจากช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสุรินทร์ ศูนย์บริการประชาชน (สายด่วน ๑๕๗๙) สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ศูนย์บริการประชาชน (สายด่วน ๑๑๑๑) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือหน่วยงานอื่น ๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.)

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ฯลฯ โดยภาระหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ได้แก่ การพิจารณาตรวจสอบและวิเคราะห์เรื่องร้องเรียนที่ได้รับจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงเสนอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาและรายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงประสานกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานทางการศึกษาเพื่อรายงานผลเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด ตลอดจนทั้งดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และเสนอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งลงโทษทางวินัยกับข้าราชการผู้กระทำผิดวินัย ตามแนวการวินิจฉัยความผิดและกำหนดโทษของ ก.ค.ศ. ที่กำหนดไว้ โดยผลสำเร็จของการจัดการเรื่องร้องเรียน สรุปพอสังเขป ดังนี้

๒.๑ การจัดการเรื่องร้องเรียนที่ได้รับ

ในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ รอบ ๑๒ เดือน (ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑) รวมทั้งสิ้น ๒๐ เรื่อง จำนวนเรื่องที่ยุติ ๑๐ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๕๐

๒.๒ จำแนกประเภทเรื่องร้องเรียน

เรื่องร้องเรียนที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ ได้รับ ในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑ สามารถจำแนกประเภทได้ดังนี้

- ประเภทที่ ๑ ร้องเรียนเกี่ยวกับการบริหารการเงินและงบประมาณไม่โปร่งใส/ทุจริต/
- ประเภทที่ ๒ ร้องเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมไม่เหมาะสมต่อตำแหน่งหน้าที่
- ประเภทที่ ๓ ร้องเรียนเกี่ยวกับความผิดคดีอาญา
- ประเภทที่ ๔ ร้องเรียนเกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันคู่สาว
- ประเภทที่ ๕ ร้องเรียนเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ เช่น ละทิ้ง/ทอดทิ้งหน้าที่ราชการ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ฯลฯ
- ประเภทที่ ๖ ร้องเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมไม่เหมาะสม/การกระทำอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอื่น ๆ เช่น เป็นหนี้แล้วไม่ยอมชำระหนี้
- ประเภทที่ ๗ ร้องเรียน/ขอความเป็นธรรม/ช่วยเหลือด้านอื่น

๓. ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการจัดการเรื่องร้องเรียน

๓.๑ ปัญหาในแง่การร้องเรียนซ้ำซ้อน

จากสถิติการรับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ พบว่า ประชาชนได้ใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญ ในการเรียกร้องและขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ราชการและบริหารราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และต่างคาดหวังจะต้องการได้รับการพิจารณาที่รวดเร็ว ซึ่งกระบวนการยุติธรรมทางปกครองที่ผ่านมากลับพบว่า การดำเนินการและการใช้อำนาจของฝ่ายปกครองที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนยังล่าช้าเกินสมควร ประกอบกับมักจะมีเรื่องร้องเรียนโดยใช้ช่องทางผ่านหน่วยงานอื่น ได้แก่ ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสุรินทร์ ศูนย์บริการประชาชน (สายด่วน ๑๕๗๙) สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ศูนย์บริการประชาชน (สายด่วน ๑๑๑๑) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฯลฯ และในขณะที่บุคลากรผู้ทำหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการจัดการเรื่องร้องเรียนมีจำนวนน้อย กล่าวคือ กรอบอัตรากำลังกำหนดให้มีผู้ดำรงตำแหน่งนิติกรเพียง ๑ คน เท่านั้น ประกอบกับยังขาดแคลนบุคลากรผู้มีความรู้ความชำนาญและเชี่ยวชาญด้านการดำเนินการทางวินัยทั้งระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและระดับโรงเรียน ทำให้การดำเนินการจัดการเรื่องร้องเรียนยังมีปัญหาและอุปสรรคในแง่ของกระบวนการพิจารณาดำเนินการทางวินัยที่ล่าช้า หรือบกพร่องในสาระสำคัญ ทำให้

ส่งผลต่อกระบวนการดำเนินการทางวินัย ซึ่งถือว่าเป็นกระบวนการพิจารณาทางปกครองไม่ชอบด้วยกฎหมาย อีกทั้งภายใต้ข้อจำกัดดังกล่าว ผู้ดำรงตำแหน่งนิติกร ต้องเสนอความเห็น วิเคราะห์ ตรวจสอบสำนวนการดำเนินการเสนอผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ภายใต้เงื่อนไขของกรอบอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย อันอาจทำให้เกิดข้อโต้แย้งในแง่ของกระบวนการพิจารณาทางปกครองโดยผู้มีส่วนได้เสีย เนื่องจากกฎหมายได้รับรองสิทธิให้แก่ผู้ถูกร้องเรียนหรือผู้ถูกกล่าวหาตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยเคร่งครัด ในขณะที่ผู้ร้องเรียนมีความประสงค์ที่จะได้รับการสนองตอบความต้องการอย่างรวดเร็ว ซึ่งล้วนเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการดำเนินการทางวินัยยังไม่อาจแก้ไข ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้ทันการณ์ ทำให้ผู้ร้องมักจะร้องเรียนในเรื่องเดียวกันซ้ำซ้อนไปยังหน่วยงานอื่น ๆ และร้องเรียนซ้ำในบุคคลเดียวกัน แต่ทั้งนี้ จากการเสริมสร้างวินัย คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ทำให้ดัชนีหรือสถิติการรับเรื่องร้องเรียนที่ผ่านมามีเรื่องร้องเรียนลดลง ดังการเปรียบเทียบการรับเรื่องร้องเรียนในรอบ ๓ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๕๙ - พ.ศ. ๒๕๖๑) ดังนี้

- รอบปี พ.ศ. ๒๕๕๙ รวม ๓๗ เรื่อง จำนวนเรื่องที่ยุติ ๒๕ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๕๖
- รอบปี พ.ศ. ๒๕๖๐ รวม ๒๑ เรื่อง จำนวนเรื่องที่ยุติ ๒๑ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐
- รอบปี พ.ศ. ๒๕๖๑ รวม ๒๐ เรื่อง จำนวนเรื่องที่ยุติ ๑๐ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๕๐

๓.๒ ปัญหาและอุปสรรคในแง่ของกระบวนการทางกฎหมาย

โดยที่โครงสร้างการบริหารงานราชการ ภายใต้การบริหารงานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ เขตท้องที่ความรับผิดชอบ จำนวน ๖ อำเภอ คือ อำเภอปราสาท อำเภอสังขะ อำเภอศรีณรงค์ อำเภอบัวเขต อำเภอกาบเชิง และอำเภอพนมดงรัก โดยมีโรงเรียนในสังกัดจำนวนทั้งสิ้น ๒๓๓ โรงเรียน มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดประมาณ ๓,๕๐๐ คน ในขณะที่มีนิติกรเพียง ๑ คน รับผิดชอบงานในหน้าที่ด้านการดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด ประกอบกับสภาพพื้นที่อาณาเขตชายแดนติดต่อกับประเทศกัมพูชา ซึ่งมีเขตการค้าเสรีและบ่อนคาสิโน อันทำให้สภาพความเป็นอยู่ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเสื่อมเสี่ยงต่อการกระทำผิดวินัยได้ง่าย โดยมาตรการทางกฎหมายทางวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา พบว่าปัญหาในแง่การบังคับใช้กฎหมายยังขาดแคลนผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านการดำเนินการทางวินัย ประกอบกับเมื่อได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสืบสวนสอบสวน ก็จะมีมักขอลอนตัวจากการเป็นกรรมการ อันทำให้การดำเนินการทางวินัยล่าช้าเกินสมควร และมีปัญหาเกี่ยวกับพยานบุคคล มักจะไม่กล้าที่จะให้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงต่อกรรมการ เนื่องจากเกรงว่าอาจจะได้รับภัยอันตรายต่อชีวิต ร่างกายและเสรีภาพ นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในช่วงเปลี่ยนผ่าน ยังมีปัญหาเกี่ยวกับใช้อำนาจทางกฎหมาย เนื่องจากคำสั่ง คสช. ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง ปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ ข้อ ๑๓ ได้กำหนดให้ศึกษาธิการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓(๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ คือ ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ศึกษาธิการเขตฯ ครูผู้ช่วย ครู (มีหรือไม่มีวิทยฐานะ) และบุคลากรทางการศึกษา ๓๘ ค.(๒) ในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ดังนั้น นับตั้งแต่วันที่คำสั่ง คสช. ที่ ๑๙/๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ เป็นต้นไป อำนาจหน้าที่แต่เดิมที่ผู้อำนวยการโรงเรียนและผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ได้บังคับบัญชาย่อมหมดสิ้นไปโดยผลทางกฎหมาย และหากเห็นว่าผู้ได้บังคับบัญชามีกรณีมี

มูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้าย ก็จะต้องส่งเรื่องไปให้ศึกษาธิการจังหวัด พิจารณาดำเนินการสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงกับข้าราชการผู้นั้น กรณีมีการสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยไปแล้ว ก็จะต้องเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว แล้วรายงานข้อมูลและเอกสาร หลักฐานที่เกี่ยวข้องไปให้ศึกษาธิการจังหวัดเพื่อพิจารณาสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยใหม่ เนื่องจากการสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต้องกระทำโดยผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย หากผู้ไม่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายดำเนินการสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ย่อมเป็นการใช้อำนาจหน้าที่ไม่ชอบด้วย กฎหมาย

ถึงแม้ว่า ก.ค.ศ. ได้วางแผนปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงของ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในช่วงเปลี่ยนผ่าน ตามนัยหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ. ๐๒๐๖.๙/ว ๑๘ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ ว่า ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ เดิม ได้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ใต้บังคับบัญชาก่อนวันที่คำสั่ง คสช. ที่ ๑๙/๒๕๖๐ ใช้บังคับ (ก่อนวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐) คณะกรรมการสอบสวนยังคงมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการสอบสวนต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ หรือกรณีที่มีการ สอบสวนหรือพิจารณาเสร็จแล้ว ก็ให้ถือว่า การสอบสวนหรือการพิจารณาเป็นอันใช้ได้ แต่ผู้สั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนเดิม ไม่มีอำนาจหน้าที่พิจารณาสั่งสำนวนฯ มีหน้าที่เพียงตรวจสอบความถูกต้องของ กระบวนการสอบสวนว่าชอบด้วยกฎหมายหรือไม่เท่านั้น ส่วนอำนาจหน้าที่พิจารณาสั่งสำนวนตามข้อ ๔๐ ของ กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ นั้น ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของศึกษาธิการจังหวัด ในฐานะผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ เมื่อศึกษาธิการจังหวัดได้พิจารณาสั่งสำนวนแล้วเห็นควรยุติเรื่องหรืองด โทษ ก็ให้มีอำนาจสั่งยุติเรื่องหรืองดโทษได้ แต่ถ้าเห็นว่าเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรงและควรลงโทษ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ก็จะต้องส่งเรื่องไปให้ผู้บังคับบัญชาผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ สอบสวนเดิม สั่งลงโทษตามนั้น แล้วส่งสำนวนกลับคืนไปให้ศึกษาธิการจังหวัด เพื่อรายงานคณะกรรมการ ศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) พิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป ซึ่งกรณีดังกล่าวยังมีปัญหาในทางปฏิบัติ เกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ และความซ้ำซ้อนในอำนาจหน้าที่ ทำให้เกิดการโต้แย้งกันและส่ง เรื่องกันกลับไปกลับมาระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและศึกษาธิการจังหวัด ทำให้การดำเนินการ ทางวินัยล่าช้าเกินสมควร หรือบางรายต้องหยุดการดำเนินการไว้ก่อนก็มี ซึ่งการดำเนินการทางวินัยขาด ประสิทธิภาพ ทั้งความไม่ชัดเจนในแง่ของการใช้อำนาจตามกฎหมายยังไม่สอดคล้องตามหลักนิติธรรม

๔. ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ มีโรงเรียนในความ รับผิดชอบโรงเรียนในสังกัด จำนวน ๒๓๓ โรงเรียน /ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ประมาณ ๓,๕๐๐ คน ๖ อำเภอ คือ อำเภอปราสาท อำเภอสังขะ อำเภอศรีณรงค์ อำเภอบัวเขต อำเภอกาบเชิง และ อำเภอพนมดงรัก ในขณะที่มีเจ้าหน้าที่ผู้ดำรงตำแหน่งนิติกร เพียง ๑ คน อันทำให้การปฏิบัติหน้าที่มีปัญหา อุปสรรคหลายประการ อาทิ ปัญหาข้อขัดข้องในแง่ของการบังคับใช้กฎหมายของผู้มีอำนาจหน้าที่ ต้อง ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบในระบอบราชการ คือ ต้องทำการตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้น/สืบสวนให้แล้วเสร็จภายใน ๗ วัน และดำเนินทางวินัยหรือทางอาญาโดยเร็วซึ่งจะต้องให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน และต้องรายงาน สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และแจ้งผู้ร้องทราบเป็น ระยะเวลาต่อเนื่อง แต่การดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงของคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง โดยเฉพาะ สถานศึกษา ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของตน ไม่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และยัง พบว่ามีปัญหาข้อขัดข้องเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยที่ต้องเสนอไปยังศึกษาธิการจังหวัด (ผู้มีอำนาจตาม

มาตรา ๕๓) ตามคำสั่ง คสช. ที่ ๑๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ ในฐานะผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง ทำให้การดำเนินการทางวินัยมีความล่าช้าและซ้ำซ้อนในขั้นตอนกระบวนการ ไม่ยังไม่สนองตอบการแก้ไขปัญหาการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ และการอำนวยความสะดวกธุรกรรมต่อผู้ถูกกล่าวหาและผู้มีส่วนได้เสียยังไม่ได้รับการตอบสนองอย่างเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะ

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ในระบบราชการทั้งองค์กรระดับสูงถึงระดับหน่วยงานทางการศึกษามีแนวโน้มสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดวินัยค่อนข้างสูงและเพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ ในขณะที่การจัดการเรื่องร้องเรียนที่ล่าช้าเกินสมควร รวมถึงข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจำนวนมากไม่น้อยที่ยังมีค่านิยมและพฤติกรรมยอมรับต่อการใช้อำนาจไปในทางทุจริตคอร์รัปชันว่าเป็นเรื่องปกติ อันส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาและเกิดผลเสียหายต่อประชาชนและประเทศชาติ จึงจำเป็นต้องแก้ไขปัญหาดังกล่าวในเชิงมาตรการป้องกันมากกว่าการปราบปราม รวมถึงแก้ไขข้อบกพร่องของระบบการบริหารราชการ การปฏิบัติหน้าที่ราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ถูกต้องชอบธรรม ภายใต้หลักธรรมาภิบาล และบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ดังต่อไปนี้

1. ปลุกฝังค่านิยม ทศนคติ ความซื่อสัตย์ สุจริต คุณธรรมจริยธรรมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระดับผู้บริหารและข้าราชการทุกระดับในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ ให้ตระหนักถึงบทบาทภาระหน้าที่ราชการของตนเอง รวมถึงการรักษาวินัยข้าราชการอย่างเคร่งครัด ควบคู่กับการพัฒนาเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการบังคับใช้กฎหมายให้มีความเข้มงวด รวดเร็ว ทั่วถึงและเป็นธรรม โดยจัดให้มีการอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องและการปฏิบัติราชการทางปกครอง ด้านวินัยและรักษาวินัย คุณธรรม จริยธรรม ให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเชิงป้องกัน
2. รมรงค์เผยแพร่ผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชัน สร้างค่านิยมที่ถูกต้องให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เกิดความตระหนัก และมีจิตสำนึกเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน โดยจัดกิจกรรม/สัมมนา/อบรมให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง
3. เสริมสร้างและส่งเสริมระบบการตรวจสอบโดยองค์กรประชาชน โดยให้ชุมชนเข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารราชการและการจัดการศึกษา ขจัดความขัดแย้งระหว่างข้าราชการด้วยกัน เพื่อให้การร้องเรียนลดน้อยลง รวมถึงสร้างช่องทางการตรวจสอบ แจ้งเบาะแส ข้อมูล ตลอดจนการคุ้มครองพยานให้มีประสิทธิภาพ และติดตามการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้สอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาล
4. ตั้งศูนย์ “ฉก.คศ. ระดับเขตพื้นที่การศึกษา” อย่างเป็นทางการ เพื่อให้คำปรึกษาและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามวิสัยทัศน์ “เสริมสุข คลายทุกข์ อย่างยั่งยืน” ทั้งนี้ เพื่อหาแนวทางในการตัดสินใจและบรรเทาความเดือดร้อนเสียหายให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
5. สร้างเครือข่ายการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ ทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับสถานศึกษา ตามโครงการ “เขตสุจริต” ในแง่ของการให้ความรู้ด้านผลประโยชน์ทับซ้อนในภาครัฐทุกระดับ เพื่อลดความเสี่ยงต่อการกระทำผิดวินัย รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่น ครัทธาแก่ประชาชนและสังคมโดยรวม

๕. แนวทาง/ทิศทางการพัฒนา/ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

เรื่อง : การพัฒนางานด้านการจัดการเรื่องร้องเรียนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓

โดยที่วินัยข้าราชการครูถือเป็นเครื่องมือในการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารทุกระดับเพื่อบริหารราชการแผ่นดินหรือการจัดบริการสาธารณะให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ อันส่งผลต่อความเชื่อมั่น ศรัทธาต่อประชาชนโดยรวม แต่จากการบริหารราชการที่ผ่านมาเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจทางปกครองตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ ยังมีการบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองสิทธิการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือมีประโยชน์ทับซ้อนกับประโยชน์ส่วนตน ทุจริตคอร์รัปชันหรือแสวงหาประโยชน์ให้แก่ตัวเองหรือพวกพ้อง อันนำมาสู่การถูกร้องเรียนกล่าวหา ถูกสืบสวนสอบสวนและถูกลงโทษทางวินัย ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงานทางการศึกษา ซึ่งกระบวนการดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการเหล่านั้น ต้องสูญเสียงบประมาณ สูญเสียเวลาและบุคลากรจำนวนมากในขณะที่ประชาชนผู้ได้รับความเดือดร้อนเสียหายมิได้รับการช่วยเหลือ เยียวยาอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม ทั้งนี้แนวทางในการพัฒนางานเพื่อให้ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใสและบรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ ทิศทางในการพัฒนาการจัดการข้อเรียน โดยการวิเคราะห์ปัญหา ศึกษาข้อกฎหมายระเบียบของทางราชการ แนวคำพิพากษาศาล ความเห็นทางกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและที่เกี่ยวข้อง เตรียมความพร้อมกระตือรือร้นในการทำงาน ติดตามข้อมูลข่าวสารบ้านเมืองให้ทันต่อเหตุการณ์ พัฒนาทักษะความเชี่ยวชาญโดยการสร้างเครือข่ายในการปฏิบัติงาน(เช่น กรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง กรรมการสอบสวนทางวินัย) ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ตลอดจนมีแนวทางปฏิบัติงานที่ชัดเจน รองรับและสนับสนุนความเห็นทางกฎหมายเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาให้แก่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจตามกฎหมาย ทั้งในแง่ของความเห็นทางวิชาการและสภาพปัญหาที่อาจเกิดขึ้นเพื่อประกอบการพิจารณาได้อย่างถูกต้องและชอบด้วยกฎหมาย รวมถึงเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเสียหายให้แก่ประชาชน/ผู้ร้องเรียนได้อย่างเหมาะสมและรวดเร็วยิ่งขึ้น ตลอดจนพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้นโดยประเมินผลการปฏิบัติงานของตนอย่างสม่ำเสมอ และนำข้อสังเกตหรือข้อบกพร่องจากการปฏิบัติงานที่ผ่านมา มาแก้ไขปรับปรุง ประยุกต์ขั้นตอนและวิธีการทำงานอย่างบูรณาการ เพื่อกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหา และลดขั้นตอนและความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความคล่องตัว ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการ

การอุทธรณ์

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ไม่มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด ที่ถูกลงโทษทางวินัยอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรงและร้ายแรง ต่อผู้มีอำนาจตามกฎหมาย โดยส่งผ่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ แต่ประการใด

การร้องทุกข์

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ไม่มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด ได้ยื่นคำร้องทุกข์ต่อผู้มีอำนาจตามกฎหมาย โดยส่งผ่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ แต่อย่างใด

การดำเนินคดีของรัฐ

- คดีแพ่ง

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ หน่วยงานของรัฐ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ ไม่มีการถูกฟ้องคดีแพ่งต่อศาลยุติธรรมแต่ประการใด

- คดีอาญา

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ หน่วยงานได้แจ้งความร้องทุกข์เพื่อดำเนินคดีแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ จำนวน ๑ เรื่อง/ราย กรณีเบิกถอนเงินราชการแล้วไม่นำไปให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการ อันเป็นเหตุให้เงินราชการขาดบัญชีและทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย พฤติการณ์เข้าข่ายเป็นความผิดอาญาตาม ปอ. ม.๑๔๗, ม.๑๕๗

- คดีปกครอง

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ หน่วยงานของรัฐ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ ไม่มีการอุทธรณ์คดีต่อศาลปกครอง แต่ประการใด

ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ หน่วยงานของรัฐ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด จำนวน ๑ เรื่อง กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริตการเงิน/เงินราชการขาดบัญชีและทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

ผู้รายงาน

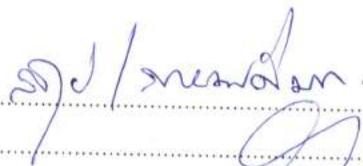
(นางมนพัทธ์ รุ่งเช้า)

นิติกรชำนาญการพิเศษ

ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมายและคดี

๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๑

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

(นางภาวดี อินทร์ช้าง)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓

12 ต.ค. 2561